

V Bruseli 18. júla 2025
(OR. en)

11792/25

Medziinštitucionálny spis:
2025/0541 (COD)

JAI 1104
FRONT 178
MIGR 268
VISA 111
SIRIS 7
CADREFIN 115
COMIX 228
CODEC 1055
CH
IS
LI
NO

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	17. júla 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2025) 541 final
Predmet:	Návrh NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa stanovuje podpora Únie pre schengenský priestor, európske integrované riadenie hraníc a spoločnú vízovú politiku na roky 2028 až 2034

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 541 final.

Príloha: COM(2025) 541 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 16. 7. 2025
COM(2025) 541 final

2025/0541 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa stanovuje podpora Únie pre schengenský priestor, európske integrované
riadenie hraníc a spoločnú vízovú politiku na roky 2028 až 2034**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele

V politických usmerneniach Komisie na roky 2024 – 2029 sa zdôrazňuje potreba zabezpečiť úplný a plne funkčný schengenský priestor bez kontrol na vnútorných hraniciach prostredníctvom bezpečnejších vonkajších hraníc, pričom prioritou je bezpečnosť, riadenie migrácie a efektívnosť. Stredobodom tohto úsilia je európske integrované riadenie hraníc, pričom sa zabezpečuje súlad medzi prepojenými oblasťami politiky vrátane hraníc, návratov a hraničného dozoru, ako aj medzi agentúrou Frontex a zodpovednými vnútroštátnymi orgánmi pri riadení vonkajších hraníc EÚ. Pokiaľ ide o vykonávanie, rámec správy schengenského priestoru podporovaný schengenskými hodnoteniami umožňuje politické a strategické riadenie rozvoja schengenského priestoru, zabezpečuje vykonávanie kľúčových iniciatív, ako je interoperabilita informačných systémov, a zavádzanie príslušných pravidiel, ako aj zisťovanie a nápravu systematických nedostatkov. Tým by sa mal podporiť silný zmysel pre spoločnú zodpovednosť a vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi a krajinami pridruženými k schengenskému priestoru.

Geopolitický kontext Európy sa výrazne zmenil, čo má zásadný vplyv na riadenie vonkajších hraníc Únie. Vzostup hybridných a iných bezpečnostných hrozieb vrátane účelového zneužívania migrácie zvyšuje naliehavosť ochrany vonkajších hraníc. Neoprávnená migrácia je pritom naďalej významným faktorom, ktorý zvyrazňuje potrebu zabezpečiť účinnú spoluprácu s krajinami mimo EÚ v kombinácii s komplexnými partnerstvami s krajinami pôvodu a tranzitu, pričom spolupráca aj partnerstvá sú podporované prostredníctvom nariadenia (EÚ) [...] [Globálna Európa]. Prevádzačstvo je pre zločinecké siete výnosným podnikaním, pričom prevádzači využívajú na uľahčenie neoprávnenej migrácie do Európskej únie aj v rámci nej pozemné, námorné i letecké trasy. Prevádzačstvo sa čoraz častejšie spája so závažným porušovaním ľudských práv a s úmrtiami, najmä keď k nemu dochádza na mori. Straty na životoch migrantov v rukách prevádzačov v Stredozemnom mori zvyrazňujú akútnu potrebu riešiť problém prevádzačstva, a to s využitím všetkých dostupných právnych, operačných a administratívnych nástrojov.

Členské štáty musia byť schopné rýchlo a účinne reagovať na vývoj a získať na tento účel podporu Únie.

Je nevyhnutné zabezpečiť vývoj a bezpečnú prevádzku a údržbu rozsiahlych informačných systémov podľa právnych predpisov Únie v oblasti riadenia hraníc, konkrétne Schengenského informačného systému (SIS), vízového informačného systému (VIS), systému Eurodac, systému vstup/výstup a Európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) vrátane ich interoperability a komunikačnej infraštruktúry. Nástroj by mal prispieť aj k opatreniam na zlepšenie kvality údajov a poskytovania informácií.

Podpora Únie by tiež mala byť k dispozícii pre členské štáty, aby mohli získať potrebné odborné znalosti a operačné kapacity na vykonávanie príslušných prvkov Paktu o migrácii a azyle, konkrétne nariadenia (EÚ) 2024/1356¹ (nariadenie o preverovaní), ktoré prispieva k efektívnemu riadeniu hraníc.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady zo 14. mája 2024, ktorým sa zavádza preverovanie štátnych príslušníkov tretích krajín na vonkajších hraniciach a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 767/2008,

Občania krajín EÚ aj mimo nej podliehajú pri prekračovaní vonkajších hraníc EÚ systematickým kontrolám. Vzhľadom na to, že len v roku 2023 bolo zaznamenaných takmer 600 miliónov prekročení hraníc a očakáva sa, že počet prekročení bude v nasledujúcich rokoch naďalej stúpať, je jednoznačne potrebné, aby sa kontroly vykonávali rýchlo a efektívne pomocou informačných systémov a zároveň sa zachovala vysoká úroveň bezpečnosti so zabezpečením kontroly každého jedného cestujúceho.

Členské štáty by mali úzko spolupracovať s príslušnými agentúrami EÚ vrátane agentúr Frontex a eu-LISA, ktoré by mali poskytovať potrebné technické znalosti a technologické prostriedky na účely hraničného dozoru a prehľadu o situácii na hraniciach. V širšom zmysle by Komisia mala zapojiť príslušné orgány, úrady a agentúry Únie do relevantných činností zameraných na zabezpečenie súladu opatrení podporovaných Úniou s príslušným *acquis* Únie a s odsúhlasenými prioritami Únie.

Kľúčom k lepšiemu zabezpečeniu hraníc a riadeniu migrácie je tiež silná vízová politika EÚ. Podpora Únie by mala členským štátom pomôcť najmä zlepšiť efektívnosť spracúvania žiadostí o víza a zabrániť zneužívaniu vízového režimu Únie. Podpora Únie je potrebná pri digitalizácii spracúvania žiadostí o víza, ako aj pri zlepšovaní dostupnosti konzulárnych služieb na celom svete a služieb pre žiadateľov.

Cieľom návrhu je riešiť potrebu väčšej flexibility pri riadení podpory Únie vrátane silnejšej orientácie na výkonnosť, ako aj väčšie zjednodušenie pre všetky subjekty zapojené do jej vykonávania. Na tento účel sa presadzuje prísna komplementarita s návrhom nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť, ktorým sa zavádzajú nové mechanizmy pridelovania finančných prostriedkov na zdieľané, priame a nepriame riadenie. Keďže výzvy v oblasti riadenia hraníc a migrácie sa neustále vyvíjajú, je tiež potrebné reagovať na naliehavé potreby a zmeny v politike a prioritách Únie, riešiť nedostatky zistené prostredníctvom schengenských hodnotení a posúdení zraniteľnosti od agentúry Frontex a nasmerovať financovanie na opatrenia s vysokou pridanou hodnotou Únie, a to najmä prostredníctvom Nástroja EÚ, ktorý ponúka flexibilitu pri riadení podpory Únie.

Tento návrh spolu s návrhom nariadenia, ktorým sa stanovuje podpora Únie v oblasti azylu, migrácie a integrácie, a návrhom nariadenia, ktorým sa stanovuje podpora Únie v oblasti vnútornej bezpečnosti, poskytujú osobitný právny rámec pre činnosť Únie v oblastiach európskeho integrovaného riadenia vonkajších hraníc, dobre fungujúceho schengenského priestoru a európskej vízovej politiky, efektívneho riadenia migračných tokov a vnútornej bezpečnosti. Tieto tri nariadenia sa navzájom dopĺňajú a prispievajú k cieľom nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť, ktoré dopĺňajú a prostredníctvom ktorého sa budú vykonávať.

Navrhované nariadenie vychádza z nariadenia (EÚ) 2021/1148², pričom sa v ňom zohľadňuje nový vývoj politiky a potreba pružne reagovať na vyvíjajúce sa výzvy týkajúce sa európskeho integrovaného riadenia hraníc vrátane dobrého fungovania schengenského priestoru a vízovej politiky EÚ.

(EÚ) 2017/2226, (EÚ) 2018/1240 a (EÚ) 2019/817 (Ú. v. EÚ L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1148 zo 7. júla 2021, ktorým sa ako súčasť Fondu pre integrované riadenie hraníc zriaďuje Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku.

- **Súlady s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Podpora Únie pre európske integrované riadenie hraníc a európsku vízovú politiku sa bude úzko dopĺňať s ostatnými politikami v rámci pôsobnosti plánov národného a regionálneho partnerstva, čím sa podporí synergia medzi týmito politikami. Rovnako je potrebné hľadať synergie a komplementárnosť najmä so schengenským *acquis* a legislatívnym balíkom, ktorý je základom Paktu o migrácii a azyle, ktorý nadobudol platnosť 11. júna 2024. Zintenzívnená politika EÚ v oblasti európskeho integrovaného riadenia hraníc a vízovej politiky EÚ si však vyžaduje opatrenia v celom spektre nástrojov, ktoré má Únia k dispozícii, vrátane činností jej príslušných decentralizovaných agentúr.

Šesť decentralizovaných agentúr pre vnútorné záležitosti (Frontex, Europol, EUAA, eu-LISA, EUDA a Cypol) zohráva dôležitú a čoraz väčšiu úlohu pri vykonávaní politik v oblasti vnútorných záležitostí. Je nevyhnutné zabezpečiť súlad medzi politickými stratégiami stanovenými na úrovni EÚ a operačnými činnosťami decentralizovaných agentúr, čím sa zároveň maximalizuje prínos finančných prostriedkov EÚ poskytovaných decentralizovaným agentúram k plneniu cieľov politik EÚ. Operačná úloha decentralizovaných agentúr si môže vyžadovať ďalšie posilnenie, ktoré bude sprevádzané zodpovedajúcim zvýšením objemu finančných prostriedkov.

- **Súlady s ostatnými politikami Únie**

Európske integrované riadenie hraníc a vízová politika sa opierajú o synergie a súdržnosť s príslušnými politikami EÚ, ako je azyl a migrácia, vnútorná bezpečnosť a vonkajšie politiky Únie na podporu tretích krajín, najmä v rámci pôsobnosti nariadenia (EÚ) [...] [Globálna Európa], ktoré zahŕňajú širokú škálu oblastí s dôležitými väzbami na vnútorné politiky vrátane riadenia hraníc a vízovej politiky. Dôležité je najmä zabezpečiť väčšiu súdržnosť s podporou Únie na spoluprácu v oblasti riadenia hraníc s partnerskými krajinami v rámci programu Globálna Európa, a to s cieľom prispieť ku koordinovanému, k celostnému a štruktúrovanému prístupu, ktorým by sa maximalizovali synergie a uplatnil by sa potrebný pákový efekt. V tejto súvislosti je podpora cezhraničnej spolupráce v rámci programu Globálna Európa mimoriadne dôležitá pre zlepšenie riadenia hraníc a pokračovanie v úsilí o predchádzanie neoprávnenej migrácii.

Na podporu programu konkurencieschopnosti by sa mali zväžiť aj investície založené na inovačných metódach alebo nových technológiách vrátane opatrení zameraných na testovanie a overovanie výsledkov výskumných projektov financovaných Úniou.

- **Variabilná geometria**

Toto nariadenie predstavuje vývoj schengenského *acquis*. V dôsledku toho sa na uplatňovanie nariadenia na Dánsko a Írsko vzťahujú osobitné ustanovenia stanovené v protokole č. 19 a protokole č. 22 pripojených k Zmluve o EÚ (ZEÚ) a k ZFEÚ.

V súlade s článkami 1 a 2 protokolu č. 22 nie je nariadenie v Dánsku záväzné ani uplatniteľné. Podľa článku 4 protokolu č. 22 sa však Dánsko môže rozhodnúť, či bude vykonávať opatrenia nadväzujúce na schengenské *acquis* a či bude nimi viazané. Ak sa tak rozhodne, z opatrenia vyplynie záväzok podľa medzinárodného práva medzi Dánskom a ostatnými členskými štátmi.

Na základe článku 4 protokolu č. 19 môže Írsko kedykoľvek požiadať o účasť na niektorých alebo všetkých ustanoveniach schengenského *acquis*. Hoci sa Írsko zúčastňuje na určitých častiach schengenského *acquis*, toto nariadenie sa netýka častí schengenského *acquis*, na ktorých sa Írsko zúčastňuje. Ako opatrenie, ktoré predstavuje vývoj schengenského *acquis*, sa má nariadenie oznámiť štyrom krajinám (Islandu, Nórskej kráľovstvu, Švajčiarskej konfederácii a Lichtenštajnskej kniežatstvu), ktoré nie sú členskými štátmi Únie, ale ktoré

sú súčasťou schengenského priestoru bez kontrol na vnútorných hraniciach na základe dohôd o pridružení uzavretých s Úniou. Po oznámení budú tieto štyri krajiny, ktoré sú pridružené k schengenskému priestoru, povinné potvrdiť, že súhlasia s obsahom nariadenia, a zaviesť ho do svojho vnútroštátneho práva. Navrhované opatrenia sa následne budú vzťahovať aj na tieto štyri krajiny.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

V článku 3 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii sa stanovuje: „Únia ponúka svojim občanom priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti bez vnútorných hraníc, v ktorom je zaručený voľný pohyb osôb spolu s príslušnými opatreniami týkajúcimi sa kontroly na vonkajších hraniciach, azylu, prisťahovalectva a predchádzania trestnej činnosti a boja s ňou.“ Právny základ tohto návrhu možno nájsť v opatreniach uvedených v článku 77 ods. 2 a v článku 79 ods. 2 písm. c) a d) Zmluvy o fungovaní Únie (ZFEÚ).

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Ciele návrhu nemôžu dosiahnuť členské štáty samostatne, keďže problémy sú cezhraničnej povahy a nie sú obmedzené na jednotlivé členské štáty alebo na skupinu členských štátov. Podpora Únie prináša pridanú hodnotu presadzovaním spoločného prístupu v členských štátoch pri vykonávaní *acquis* a noriem EÚ a podporovaním spolupráce medzi členskými štátmi v nadnárodných otázkach.

• Proporcionalita

Návrh neprekračuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie cieľov uvedených v oddiele 1. Patrí do rozsahu pôsobnosti opatrení v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ako sa vymedzuje v tretej časti hlavy V ZFEÚ. Ciele a príslušná podpora Únie sú primerané tomu, čo sa má pomocou nástroja dosiahnuť.

• Výber nástroja

Najvhodnejším nástrojom na uplatňovanie tohto návrhu je nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje podpora Únie pre riadenie hraníc na obdobie od 1. januára 2028 do 31. decembra 2034 a ktorým sa dopĺňa návrh nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybníctvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

• Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov

Predbežné výsledky prebiehajúceho *ex post* hodnotenia Fondu pre vnútornú bezpečnosť – hranice a víza (ISF-BV) za programové obdobie 2014 – 2020 potvrdzujú, že z tohto fondu sa poskytla účinná podpora pre členské štáty pri dosahovaní ich cieľov v oblastiach vízovej politiky a riadenia vonkajších hraníc. Zavedenie viacročného programovania a vnútroštátnych pravidiel oprávnenosti prispelo k zníženiu administratívnej záťaže. V prípade uplatnenia zjednodušeného vykazovania nákladov sa podarilo znížiť administratívnu záťaž, avšak tieto možnosti sa zatiaľ vo väčšej miere nevyužili. Fond ISF-BV preukázal rôzne úrovne nákladovej účinnosti a efektívnosti. Fond ISF-BV bol súdržný v rámci svojich zložiek a s ostatnými fondmi EÚ; súdržnosť s programom Horizont Európa a medzi národnými programami a opatreniami Únie by sa však mohla ešte posilniť. Fond ISF-BV významne prispel k pridanej hodnote EÚ. Z *ex post* hodnotenia predbežne vyplýva, že zjednodušenie

požiadaviek na podávanie správ a administratívnych postupov bez zníženia kvality a obmedzenia kvantitatívnych informácií potrebných na monitorovanie vykonávania môže výrazne zvýšiť efektívnosť. Týmto prístupom by sa mala minimalizovať administratívna záťaž a zainteresovaným stranám by to malo umožniť sústrediť sa na dosahovanie výsledkov namiesto vynakladania snahy zorientovať sa v byrokratických procesoch.

Predbežné výsledky strednodobého hodnotenia Nástroja na riadenie hraníc a víza (BMVI) na programové obdobie 2021 – 2027 potvrdzujú, že rámec monitorovania a hodnotenia BMVI sa v porovnaní s obdobím 2014 – 2020 výrazne zlepšil. Členské štáty a prijímatelia zdôraznili obavy týkajúce sa administratívnej záťaže. Riadiace orgány tak doteraz len v obmedzenej miere využívali zjednodušené vykazovanie nákladov a financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi, čo by mohlo znížiť administratívne zaťaženie. Programy členských štátov a pracovné programy Komisie v prípade tematického nástroja boli súdržné s ostatnými vnútroštátnymi nástrojmi financovania a nástrojmi financovania EÚ. Súdržnosť medzi opatreniami Únie a programami členských štátov, ako aj s programom Horizont Európa by sa však mohla ešte väčšmi posilniť, aby sa zvýšilo využívanie inovačných technologických riešení. A napokon fond BMVI podporuje spoluprácu, zabezpečuje súlad s normami EÚ a posilňuje kolektívny rámec riadenia hraníc a vízovej politiky EÚ. Zainteresované strany ocenili najmä flexibilitu špecifických opatrení a poskytovanie *ad hoc* dodatočných finančných prostriedkov na konkrétne priority. V strednodobom hodnotení sa takisto zdôrazňuje, že je dôležité pokračovať v zjednodušovaní poskytovania finančných prostriedkov a riadiacim orgánom lepšie vysvetliť, ako môže výkonnostný rámec prispievať k efektívnemu riadeniu programov, a to nad rámec čisto formálneho podávania správ, ktoré sa vyžaduje v nariadení.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Komisia aktívne zapojila zainteresované strany do procesu iniciatívy, a to najmä prostredníctvom špecializovaných podujatí a verejných konzultačných činností, ako sa podrobne opisuje v príslušnej kapitole dôvodovej správy k návrhu nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť.

- **Externá expertíza**

Informácie o využívaní externých odborných znalostí Komisiou sú uvedené v príslušnej kapitole dôvodovej správy k návrhu nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť.

- **Posúdenie vplyvu**

Informácie o posúdení vplyvu vykonanom Komisiou sú uvedené v príslušnej kapitole dôvodovej správy k návrhu nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť.

- **Zjednodušenie**

Očakáva sa, že táto iniciatíva prispeje k výraznému zníženiu administratívnej záťaže a nákladov, ako aj k zvýšeniu efektívnosti pri vykonávaní podpory Únie, pozri aj príslušnú kapitolu dôvodovej správy k návrhu nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť.

- **Základné práva**

Podpora Únie sa bude realizovať v súlade s Chartou základných práv Európskej únie a so zásadou právneho štátu, ako sa stanovuje v článku 2 písm. a) nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2092, pozri aj príslušný oddiel v dôvodovej správe, ktorá je pripojená k návrhu Komisie na nariadenie (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Orientačné finančné krytie na realizáciu cieľov v rámci podpory Únie je stanovené na 15 396 750 000 EUR na obdobie rokov 2028 až 2034 v bežných cenách. Bude sa vykonávať v súlade s horizontálnymi pravidlami pre plány národného a regionálneho partnerstva stanovenými v nariadení (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Podporu Únie v rámci tohto návrhu budú vykonávať členské štáty prostredníctvom zdieľaného riadenia a Komisia prostredníctvom priameho a nepriameho riadenia. Vykonávanie podpory Únie sa bude monitorovať prostredníctvom výkonnostného rámca uplatniteľného na viacročný finančný rámec na roky 2028 – 2034, ktorý je stanovený v návrhu nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa stanovuje rámec pre sledovanie rozpočtových výdavkov a výkonnosť a ďalšie horizontálne pravidlá programov a činností Únie.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

V článku 1 navrhovaného nariadenia sa vymedzuje rozsah pôsobnosti podpory Únie pre integrované riadenie hraníc EÚ a vízovú politiku EÚ na obdobie od 1. januára 2028 do 31. decembra 2034. Na tento účel sú v článku 2 uvedené základné definície a v článku 3 sú vymedzené ciele v súlade s podporou Únie, ktorá sa bude poskytovať podľa horizontálnych pravidiel Európskeho fondu pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť zriadeného nariadením (EÚ) [...].

V článku 4 návrhu sa stanovujú ustanovenia o financovaní podpory Únie, v článku 5 ustanovenia o krajinách pridružených k schengenskému priestoru a v článku 6 ustanovenia o vykonávaní osobitného tranzitného režimu v Litve.

V článku 7 navrhovaného nariadenia sa tiež stanovujú pravidlá rozpočtového riešenia zdrojov na prevádzkové náklady Európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia podľa nariadenia (EÚ) 2018/1240 a v článku 8 pravidlá rozpočtovania finančných príspevkov členských štátov na účely ročného rezervného fondu solidarity zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 zo 14. mája 2024³.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 zo 14. mája 2024 o riadení azylu a migrácie, o zmene nariadení (EÚ) 2021/1147 a (EÚ) 2021/1060 a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 604/2013 (Ú. v. EÚ L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

Článok 9 obsahuje prechodné ustanovenia. Dátum nadobudnutia účinnosti navrhovaného nariadenia sa určuje v článku 10, v ktorom sa stanovuje, že nariadenie bude záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch v súlade so zmluvami od 1. januára 2028.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa stanovuje podpora Únie pre schengenský priestor, európske integrované riadenie hraníc a spoločnú vízovú politiku na roky 2028 až 2034

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 77 ods. 2 a článok 79 ods. 2 písm. c) a d),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁴,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom⁵,

keďže:

- (1) Cieľ Únie, ktorým je vytvoriť priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v súlade s článkom 67 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), by sa mal dosiahnuť prostredníctvom poskytovania podpory Únie na rozvoj spoločnej politiky Únie v oblasti kontroly vonkajších hraníc vrátane spoločnej vízovej politiky podľa článku 77 ods. 2 písm. a) ZFEÚ.
- (2) Na zabezpečenie účinného a efektívneho fungovania schengenského priestoru bez vnútorných hraníc je mimoriadne dôležitý silný rámec riadenia, účinné európske integrované riadenie hraníc, ktoré vykonáva Európska pohraničná a pobrežná stráž zriadená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896⁶, a vízová politika EÚ, aby sa zabezpečila celistvosť a odolnosť schengenského priestoru.
- (3) Únia by preto mala podporovať úsilie členských štátov o ochranu vonkajších hraníc Únie, obmedzenie nelegálneho prekračovania hraníc a neoprávneného pohybu medzi členskými štátmi, ako aj o modernizáciu procesu spracúvania žiadostí o víza, zlepšovanie jeho celkovej efektívnosti a predchádzanie zneužívaniu vízového režimu Únie. Táto podpora Únie sa má poskytovať podľa horizontálnych pravidiel Európskeho fondu pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť zriadeného nariadením (EÚ) [...].
- (4) Podpora Únie by sa takisto mala poskytovať na účely účinného vykonávania, uplatňovania a vývoja schengenského rámca na európskej i vnútroštátnej úrovni, a to

⁴ Ú. v. EÚ C ..., ..., s.

⁵ Pozícia Európskeho parlamentu z ... a pozícia Rady z

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii a zrušení nariadení (EÚ) č. 1052/2013 a (EÚ) 2016/1624 (Ú. v. EÚ L 295, 14.11.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

aj prostredníctvom posilnenia správy schengenského priestoru na vnútroštátnej úrovni, ktorá zahŕňa účinné koordinačné štruktúry a strategické procesy dôležité pre dobré fungovanie schengenského priestoru.

- (5) V tomto nariadení sa stanovujú ciele podpory Únie pre dobre fungujúci schengenský priestor bez kontrol na vnútorných hraniciach a pre európske integrované riadenie hraníc, vrátane podpory fungovania schengenského priestoru a európskej vízovej politiky (ďalej len „podpora Únie“). Členské štáty by mali zabezpečiť, aby ich plány národného a regionálneho partnerstva zahŕňali všetky ciele stanovené v tomto nariadení.
- (6) V súlade s aktom o pristúpení Litvy k EÚ sa v nariadení rieši aj potreba podporiť Litvu pri riadení tranzitu osôb medzi oblasťou Kaliningrad a ostatnými časťami Ruskej federácie.
- (7) Sumy, ktoré sa majú prideliť jednotlivým členským štátom, by mala stanoviť Komisia v súlade s metodikou pridelovania prostriedkov stanovenou v nariadení (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť, a to prostredníctvom jediného vykonávacieho rozhodnutia. Dané rozhodnutie by sa malo spravidla vzťahovať aj na sumy podľa nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť, nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa stanovuje podpora Únie pre azyl, migráciu a integráciu, a nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa stanovuje podpora Únie v oblasti vnútornej bezpečnosti.
- (8) Podpora Únie by mala vychádzať z výsledkov a investícií z predchádzajúcich programových období: i) Fondu pre vonkajšie hranice na roky 2007 – 2013 zriadeného rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 574/2007/ES⁷; ii) nástroja pre vonkajšie hranice a víza ako súčasť Fondu pre vnútornú bezpečnosť na roky 2014 – 2020 zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 515/2014⁸ a iii) Nástroja finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku ako súčasť Fondu pre integrované riadenie hraníc na roky 2021 – 2027 zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1148⁹.
- (9) Vzhľadom na meniace sa globálne prostredie a narastajúcu nestabilitu musí Únia a jej členské štáty spojiť svoje zdroje na účinnú ochranu vonkajších hraníc Únie vrátane riešenia neoprávnenej migrácie, prevádzachstva migrantov a obchodovania s ľuďmi a na najvyššej úrovni reagovať na štátnych aktérov, ktorí umelo vytvárajú a uľahčujú neoprávnenú migráciu, inštrumentalizujú migračné toky ako nástroj na politické účely a používajú taktiky hybridnej vojny, ako je napríklad účelové zneužívanie migrácie¹⁰, a to s cieľom destabilizovať Európsku úniu a jej členské štáty. V záujme solidarity v schengenskom priestore ako celku a v duchu spoločnej zodpovednosti za ochranu

⁷ Ú. v. EÚ L 144, 6.6.2007, s. 22.

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 515/2014 zo 16. apríla 2014, ktorým sa ako súčasť Fondu pre vnútornú bezpečnosť zriaďuje nástroj pre finančnú podporu v oblasti vonkajších hraníc a víz a ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 574/2007/ES (Ú. v. EÚ L 150, 20.5.2014, s. 143, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/515/oj>).

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1148 zo 7. júla 2021, ktorým sa ako súčasť Fondu pre integrované riadenie hraníc zriaďuje Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 251, 15.7.2021, s. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1148/oj>).

¹⁰ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade o boji proti hybridným hrozbám vyplývajúcim zo zneužívania migrácie ako zbrane a o posilnení bezpečnosti na vonkajších hraniciach EÚ [COM(2024) 570 final z 11.12.2024].

vonkajších hraníc Únie by sa mali členské štáty vo svojich plánoch národného a regionálneho partnerstva primerane zaoberať identifikovanými výzvami, najmä v kontexte stratégie európskeho integrovaného riadenia hraníc, stratégie európskej vízovej politiky a novej schengenskej informačnej architektúry, ktorá sa opiera o rozsiahle systémy informačných technológií (IT) zavedené na riadenie vonkajších hraníc a bezpečnosti, ako aj o interoperabilitu uvedených systémov. Okrem toho by sa na podporu úloh pri kontrole hraníc malo zväžiť nasadenie technológií a digitálnych riešení.

- (10) Podpora Únie by mala prispieť k zabezpečeniu konzistentnosti, súdržnosti, synergií a komplementárnosti medzi vnútornými a vonkajšími politikami Únie. Je potrebná väčšia súdržnosť medzi migračnou, azylovou, návratovou a vonkajšou politikou a je dôležité zabezpečiť, aby vonkajšia pomoc Únie a podpora Únie podľa tohto nariadenia prispievali ku koordinovanému, k celostnému a štruktúrovanému prístupu k migrácii a prinášali maximalizáciu synergií a zvýšenie pákového efektu. Podpora Únie podľa tohto nariadenia môže v riadne odôvodnených prípadoch zahŕňať aj podporu príslušných zdrojov delegácií EÚ a vo fáze programovania a vykonávania sa môže koordinovať medzi členskými štátmi a Komisiou.
- (11) Európa musí chrániť svoje bezpečnostné záujmy pred dodávateľmi, ktorí by mohli predstavovať pretrvávajúce bezpečnostné riziko z dôvodu možného zasahovania tretích krajín, ako aj z dôvodu ich postupov v oblasti kybernetickej bezpečnosti. Je preto potrebné znížiť riziko pretrvávajúcej závislosti od vysokorizikových dodávateľov na vnútornom trhu, pretože by mohli mať potenciálne závažný negatívny vplyv na bezpečnosť používateľov, podnikov a orgánov v celej EÚ a na bezpečnosť kritickej infraštruktúry EÚ z hľadiska integrity údajov a služieb, ako aj dostupnosti služieb. Toto vylúčenie by malo byť založené na primeranom posúdení rizika a na súvisiacich zmierňujúcich opatreniach, ako sú vymedzené v politikách a zákonoch Únie.
- (12) Vzhľadom na to, že výzvy v oblasti riadenia hraníc a vízovej politiky sa neustále vyvíjajú, je potrebné prispôsobiť pridelovanie podpory Únie zmenám priorít riadenia vonkajších hraníc a vízovej politiky, a to aj vrátane zmien, ktoré vyplývajú zo zvýšeného tlaku na hraniciach, a je potrebné nasmerovať finančné prostriedky na priority s najvyššou pridanou hodnotou Únie. S cieľom reagovať na naliehavé potreby a zmeny v politike a prioritách Únie a nasmerovať financovanie na opatrenia s vysokou pridanou hodnotou Únie by sa časť podpory Únie mala realizovať v rámci priameho, zdieľaného a nepriameho riadenia prostredníctvom Nástroja EÚ zriadeného podľa nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť. Nástroj EÚ ponúka flexibilitu pri riadení podpory Únie a v prípade zdieľaného riadenia by sa mal implementovať prostredníctvom plánov národného a regionálneho partnerstva členských štátov.
- (13) Komisia a členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa pri vykonávaní opatrení alebo riešení výziev v súvislosti s riadením migrácie, kontrolou a riadením hraníc a vnútornou bezpečnosťou zohľadňovali znalosti a skúsenosti orgánov, úradov a agentúr Únie. Vo vhodných prípadoch by Komisia mala mať aj možnosť zapojiť príslušné orgány, úrady a agentúry Únie do činností zameraných na zabezpečenie toho, aby opatrenia podporované z podpory Únie boli v súlade s príslušným *acquis* Únie a dohodnutými prioritami Únie.

- (14) Podpora Únie by mala slúžiť na podporu opatrení týkajúcich sa kontroly vonkajších hraníc na území krajín uplatňujúcich schengenskú *acquis* ako súčasť vykonávania európskeho integrovaného riadenia hraníc, ktoré zlepšuje celkové fungovanie schengenského priestoru. S cieľom stanoviť povahu a spôsoby účasti krajín, ktoré sú pridružené k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*, na podpore Únie by sa mali medzi Úniou a týmito krajinami uzavrieť ďalšie dojednania podľa príslušných ustanovení dohôd o pridružení medzi týmito krajinami a Úniou.
- (15) Podpora Únie by mala naďalej prispievať k vykonávaniu, vývoju a správe schengenského priestoru s cieľom podporiť priestor bez kontrol na vnútorných hraniciach. Mala by naďalej slúžiť na podporu opatrení týkajúcich sa kontroly vonkajších hraníc na území krajín uplatňujúcich schengenskú *acquis* ako súčasť vykonávania európskeho integrovaného riadenia hraníc, ktoré zlepšuje celkové fungovanie schengenského priestoru.
- (16) Podpora Únie by mala prispieť k modernizácii procesu spracúvania žiadostí o víza a k zlepšeniu jeho efektívnosti, pokiaľ ide o odhaľovanie a posudzovanie bezpečnostných rizík a rizík neoprávnenej migrácie, a zabezpečiť účinné vykonávanie vízového kódexu. Konkrétne by mala podpora Únie prispieť k digitalizácii procesu spracúvania žiadostí o víza, aby bolo možné zabezpečiť rýchle, bezpečné a klientsky ústretové konanie o udelení víza, z ktorého budú mať prospech tak žiadatelia o víza, ako aj konzulárne úrady. Podpora Únie by mala slúžiť aj na zlepšenie služieb pre žiadateľov o víza, a to aj prostredníctvom zlepšenia dostupnosti konzulárnych služieb na celom svete.
- (17) Členské štáty môžu pri implementácii podpory Únie vychádzať zo zásady partnerstva, aby sa zabezpečila kontinuita prístupu k riadeniu.
- (18) Podľa článku 86 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240¹¹ by sa náklady na prevádzku Európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) mali pokrývať príjmami generovanými z poplatkov za cestovné povolenia. V tomto nariadení by sa mali stanoviť pravidlá s cieľom sprístupniť členským štátom ich podiel poplatkov za cestovné povolenie ETIAS na pokrytie ich príslušných prevádzkových nákladov vrátane postupov v prípadoch, keď ich celkové prevádzkové náklady v danom roku prekročia dostupné príjmy generované systémom ETIAS.
- (19) Vzhľadom na to, že členské štáty vystavené migračnému tlaku by mali mať možnosť využiť podporu Únie, v tomto nariadení by sa mali stanoviť pravidlá s cieľom sprístupniť benefitujúcim členským štátom príslušný podiel finančných príspevkov zahrnutých do ročnej rezervy solidarity zriadenej nariadením (EÚ) 2024/1351¹².
- (20) Všetky opatrenia podporované v súlade s podporou Únie podľa tohto nariadenia by sa mali vykonávať v súlade s právami a so zásadami zakotvenými v *acquis* Únie a Charte základných práv Európskej únie a mali by byť v súlade s medzinárodnými záväzkami Únie a členských štátov vyplývajúcimi z medzinárodných nástrojov, ktorých sú zmluvnými stranami.

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240 z 12. septembra 2018, ktorým sa zriaďuje Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1077/2011, (EÚ) č. 515/2014, (EÚ) 2016/399, (EÚ) 2016/1624 a (EÚ) 2017/2226 (Ú. v. EÚ L 236, 19.9.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj>).

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1351 zo 14. mája 2024 o riadení azylu a migrácie, o zmene nariadení (EÚ) 2021/1147 a (EÚ) 2021/1060 a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 604/2013 (Ú. v. EÚ L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

- (21) V súlade s protokolom č. 5 k Aktu o pristúpení z roku 2003 o tranzite osôb po súši medzi oblasťou Kaliningrad a ostatnými časťami Ruskej federácie¹³ Únia pomáha Litve pri riadení tranzitu osôb medzi oblasťou Kaliningrad a ostatnými časťami Ruskej federácie, a najmä znáša všetky dodatočné náklady, ktoré vzniknú pri vykonávaní osobitných ustanovení *acquis* upravujúcich takýto tranzit. Preto by sa v tomto nariadení mali stanoviť pravidlá finančnej podpory osobitného tranzitného režimu stanoveného v nariadení Rady (ES) č. 693/2003¹⁴.
- (22) Pokiaľ ide o Island a Nórsko, toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle dohody uzavretej medzi Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórskeho kráľovstva o pridružení Islandskej republiky a Nórskeho kráľovstva k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*¹⁵, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bodoch A a B rozhodnutia Rady 1999/437/ES¹⁶.
- (23) Pokiaľ ide o Švajčiarsko, toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle Dohody medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*¹⁷, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 body A a B rozhodnutia 1999/437/ES v spojení s článkom 3 rozhodnutia Rady 2008/146/ES¹⁸.
- (24) Pokiaľ ide o Lichtenštajnsko, toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle Protokolu medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o pristúpení Lichtenštajnského kniežatstva k Dohode medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*¹⁹, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bodoch A a B rozhodnutia 1999/437/ES v spojení s článkom 3 rozhodnutia Rady 2011/350/EÚ²⁰.

¹³ Akt o podmienkach pristúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 236, 23.9.2003, s. 955, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/acc_2003/act_1/pro_10/sign).

¹⁴ Nariadenie Rady (ES) č. 693/2003 zo 14. apríla 2003, ktorým sa ustanovuje osobitný zjednodušený tranzitný doklad (FTD), zjednodušený železničný tranzitný doklad (FRTD) a ktorým sa menia a dopĺňajú Spoločné konzulárne pokyny a Spoločná príručka (Ú. v. EÚ L 99, 17.4.2003, s. 8, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2003/693/oj>).

¹⁵ Ú. v. ES L 176, 10.7.1999, s. 36.

¹⁶ Rozhodnutie Rady 1999/437/ES zo 17. mája 1999 o určitých vykonávacích predpisoch k dohode uzavretej medzi Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórskeho kráľovstvom o pridružení týchto dvoch štátov pri vykonávaní, uplatňovaní a vývoji schengenského *acquis* (Ú. v. ES L 176, 10.7.1999, s. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

¹⁷ Ú. v. EÚ L 53, 27.2.2008, s. 52.

¹⁸ Rozhodnutie Rady 2008/146/ES z 28. januára 2008 o uzavretí v mene Európskeho spoločenstva Dohody medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis* (Ú. v. EÚ L 53, 27.2.2008, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj>).

¹⁹ Ú. v. EÚ L 160, 18.6.2011, s. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2011/350/oj>.

²⁰ Rozhodnutie Rady 2011/350/EÚ zo 7. marca 2011 o uzavretí v mene Európskej únie Protokolu medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o pristúpení Lichtenštajnského kniežatstva k Dohode medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k implementácii, uplatňovaniu a rozvoju schengenského *acquis*, ktoré sa vzťahuje na zrušenie kontrol na vnútorných

- (25) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ (ZEÚ) a k ZFEÚ, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu. Vzhľadom na to, že toto nariadenie je založené na schengenskom *acquis*, sa Dánsko v súlade s článkom 4 uvedeného protokolu rozhodne do šiestich mesiacov po rozhodnutí Rady o tomto nariadení, či ho bude transponovať do svojho vnútroštátneho práva.
- (26) Toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis*, na ktorom sa Írsko nezúčastňuje v súlade s rozhodnutím Rady 2002/192/ES²¹. Írsko sa preto nezúčastňuje na jeho prijatí, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa stanovujú ciele a financovanie podpory Únie pre európske integrované riadenie hraníc a európsku vízovú politiku na obdobie od 1. januára 2028 do 31. decembra 2034. Podpora Únie prispieva k fungovaniu schengenského priestoru, účinnému riadeniu vonkajších hraníc a efektívnosti vízovej politiky, a to aj poskytovaním podpory na vykonávanie, posilňovanie a rozvoj príslušných prvkov paktu o migrácii a azyle, ako aj k vysokej úrovni vnútornej bezpečnosti v rámci Únie, a to pri zachovaní absencie akýchkoľvek kontrol osôb pri prekračovaní vnútorných hraníc.

Táto podpora Únie sa poskytuje podľa horizontálnych pravidiel Európskeho fondu pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť zriadeného nariadením (EÚ) [...].

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „hraničný priechod“ je hraničný priechod, ako je vymedzený v článku 2 bode 8 nariadenia (EÚ) 2016/399²²;
2. „európske integrované riadenie hraníc“ je európske integrované riadenie hraníc v zmysle článku 3 nariadenia (EÚ) 2019/1896²³;

hraniciach a pohyb osôb (Ú. v. EÚ L 160, 18.6.2011, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).

²¹ Rozhodnutie Rady 2002/192/ES z 28. februára 2002 o požiadavke Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis* (Ú. v. ES L 64, 7.3.2002, s. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).

²² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 77, 23.3.2016, s. 1 – 52, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj>).

²³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii a zrušení nariadení (EÚ) č. 1052/2013 a (EÚ) 2016/1624 (Ú. v. EÚ L 295, 14.11.2019, s. 1 – 131).

3. „vonkajšie hranice“ sú vonkajšie hranice, ako sú vymedzené v článku 2 bode 2 nariadenia (EÚ) 2016/399²⁴ a vnútorné hranice, na ktorých ešte neboli zrušené kontroly;
4. „úsek vonkajšej hranice“ je úsek vonkajšej hranice, ako je vymedzený v článku 2 bode 11 nariadenia (EÚ) 2019/1896²⁵;
5. „vnútorné hranice, na ktorých ešte neboli zrušené kontroly“ sú:
 - a) spoločná hranica medzi členským štátom, ktorý uplatňuje schengenské *acquis* v plnom rozsahu, a členským štátom, ktorý je povinný uplatňovať schengenské *acquis* v plnom rozsahu v súlade so svojím aktom o pristúpení, pre ktorý však príslušné rozhodnutie Rady, ktoré ho oprávňuje uplatňovať toto *acquis* v plnom rozsahu, ešte nenadobudlo účinnosť;
 - b) spoločná hranica medzi dvoma členskými štátmi povinnými uplatňovať schengenské *acquis* v plnom rozsahu v súlade s ich príslušnými aktmi o pristúpení, pre ktoré však príslušné rozhodnutie Rady, ktoré ich oprávňuje uplatňovať toto *acquis* v plnom rozsahu, ešte nenadobudlo účinnosť.
6. „benefitujúci členský štát“ je benefitujúci členský štát, ako je vymedzený v článku 2 bode 19 nariadenia (EÚ) 2024/1351;
7. „prispievajúci členský štát“ je prispievajúci členský štát, ako je vymedzený v článku 2 bode 20 nariadenia (EÚ) 2024/1351;
8. „finančné príspevky“ sú finančné príspevky v súlade s článkom 56 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1351.

Článok 3

Ciele podpory Únie pre schengenský priestor, európske integrované riadenie hraníc na vonkajších hraniciach a spoločnú vízovú politiku

1. V snahe zaistiť silné a účinné európske integrované riadenie hraníc na vonkajších hraniciach, dobre fungujúci schengenský priestor a efektívnu vízovú politiku, podpora Únie prispieva ku každému z týchto cieľov:
 - a) podpora účinného vykonávania, uplatňovania a rozvoja schengenského rámca a posilnenie správy, integrity a bezpečnosti schengenského priestoru bez vnútorných hraníc;
 - b) podpora účinného európskeho integrovaného riadenia hraníc na vonkajších hraniciach, ktoré vykonáva európska pohraničná a pobrežná stráž v rámci spoločnej zodpovednosti Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž a vnútroštátnych orgánov zodpovedných za riadenie hraníc, a to aj pomocou inovatívnych metód a nových technológií, v záujme uľahčenia legitímneho prekračovania hraníc, predchádzania nelegálnemu prísťahovalectvu a cezhraničnej trestnej činnosti a ich odhaľovania, ako aj predchádzania

²⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 77, 23.3.2016, s. 1 – 52).

²⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej stráží a zrušení nariadení (EÚ) č. 1052/2013 a (EÚ) 2016/1624 (Ú. v. EÚ L 295, 14.11.2019, s. 1 – 131).

inštrumentalizácii a účelovému zneužívaniu neoprávnenej migrácie a ich odhaľovania, a aj v záujme prispievania k efektívnym návratom;

- c) podpora spoločnej vízovej politiky s cieľom zabezpečiť harmonizovaný prístup k včasnému udeľovaniu víz a uľahčiť legítimne cestovanie a zároveň predchádzať migračným a bezpečnostným rizikám a prispievať k bezpečnosti a dobrému fungovaniu schengenského priestoru.

Podpora Únie sa implementuje spôsobom, ktorý je plne v súlade s cieľmi stanovenými v nariadení (EÚ) [...] ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť.

2. Podpora Únie sa implementuje v súlade s príslušným *acquis* Únie a medzinárodnými záväzkami Únie a členských štátov vyplývajúcimi z medzinárodných nástrojov, ktorých sú zmluvnými stranami.
3. Členské štáty zabezpečia, aby medzi priority ich plánov národných a regionálnych partnerstiev boli zahrnuté akcie na dosiahnutie každého z cieľov podpory Únie podľa tohto nariadenia a aby pridelovanie zdrojov na jednotlivé ciele bolo primerané vzhľadom na identifikované výzvy a potreby.

Článok 4

Financovanie

1. Orientačné finančné krytie na plnenie cieľov stanovených v článku 3 na roky 2028 až 2034 sa stanovuje na úrovni 15 396 750 000 EUR v bežných cenách. Implementuje sa v súlade s horizontálnymi pravidlami pre plány národných a regionálnych partnerstiev stanovenými v nariadení (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť.
2. Komisia prijme vykonávací akt s cieľom stanoviť sumu pre jednotlivé členské štáty uplatnením metodiky pridelovania prostriedkov stanovenej v oddiele B prílohy I k nariadeniu (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť.
3. Okrem toho sa v rámci ročného rozpočtového postupu stanoveného v článku 314 ZFEÚ stanovujú rozpočtové prostriedky na ciele stanovené v článku 3 tohto nariadenia implementované prostredníctvom Nástroja EÚ podľa hlavy IV nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť.
4. V prípade opatrení, ktoré sa týkajú cieľov stanovených v článku 3 tohto nariadenia, pri ktorých Komisia dospeje k záveru, že tieto opatrenia sú v súlade s požiadavkami stanovenými v tomto nariadení a nariadení (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť, a v prípade, že Komisia navrhne vykonávacie rozhodnutie Rady, ktorým sa schvaľuje plán národného a regionálneho partnerstva dotknutého členského štátu v súlade s postupom stanoveným v článku 23 nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre

hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť, predloží návrh vykonávacieho rozhodnutia Rady o schválení uvedených opatrení.

5. Pri predkladaní návrhu vykonávacieho rozhodnutia Rady o opatreniach, ktoré sa týkajú cieľov stanovených v článku 3 tohto nariadenia, sa v návrhu Komisie stanovia prvky uvedené v článku 23 ods. 4 nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť, a to so zreteľom na ciele stanovené v článku 3.
6. Rada prijme vykonávacie rozhodnutie uvedené v odseku 4 spravidla do štyroch týždňov od prijatia návrhu Komisie a spolu s vykonávacími rozhodnutiami uvedenými v článku 23 ods. 1 [návrhom Komisie a vykonávacím rozhodnutím Rady] nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť.
7. Článok 24 nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť, o zmene plánov sa uplatňuje za predpokladu, že návrh Komisie a vykonávacie rozhodnutie Rady, ktorými sa schvaľujú zmeny prvkov uvedených v článku 23 ods. 4, sa vzťahujú len na ciele uvedené v článku 3 tohto nariadenia.

Článok 5

Krajiny pridružené k schengenskému priestoru

V súlade s príslušnými ustanoveniami jednotlivých dohôd o pridružení sa dojedná povaha a spôsoby účasti na podpore Únie, pokiaľ ide o krajiny pridružené k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*. Čo najskôr po tom, ako dotknutá krajina oznámi svoje rozhodnutie prijať obsah podpory Únie a implementovať ho do svojho vnútroštátneho právneho poriadku v súlade s príslušnou dohodou o pridružení, Komisia predloží Rade odporúčanie na začatie rokovaní o týchto dojednaniach podľa článku 218 ods. 3 ZFEÚ. Po prijatí odporúčania Rada bezodkladne rozhodne o poverení začať tieto rokovania. Finančné príspevky z uvedených krajín sa pripočítajú k celkovým zdrojom, ktoré sú k dispozícii z finančného krytia uvedeného v článku 4.

Článok 6

Podpora na osobitný tranzitný režim

1. Na litovský plán národného a regionálneho partnerstva podľa nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť, sa prideli suma 450 000 000 EUR s cieľom poskytnúť podporu na ušlé príjmy v súvislosti so spracovávaním krátkodobých víz a na dodatočné náklady pri vykonávaní režimu zjednodušeného tranzitného dokladu (FTD) a zjednodušeného železničného tranzitného dokladu (FRTD) v súlade s nariadením Rady (ES) č. 693/2003 a nariadením (ES) č. 694/2003 zmeneným nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2667.

2. Na účely odseku 1 je podpora Únie na ušlé príjmy založená na vydávaní FTD a FRTD. Strop podpory sa stanoví na úrovni 100 000 000 EUR.
3. Na účely odseku 1 pokrýva podpora Únie dodatočné odhadované náklady, ktoré priamo vyplývajú z osobitných požiadaviek na vykonávanie osobitného tranzitného režimu a ktoré nevznikli v dôsledku udeľovania víz podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009⁽²⁶⁾.

Maximálny príspevok z rozpočtu Únie zodpovedá 100 % celkových odhadovaných nákladov. Strop tejto podpory sa stanoví na úrovni 350 000 000 EUR.

Dodatočné odhadované náklady pokrývajú najmä:

- (a) investície do infraštruktúry, dopravných prostriedkov, systémov a vybavenia IKT potrebného na prevádzku osobitného tranzitného režimu;
 - (b) odbornú prípravu personálu vykonávajúceho osobitný tranzitný režim;
 - (c) dodatočné prevádzkové náklady vrátane personálnych nákladov na vykonávanie osobitného tranzitného režimu.
4. V prípade nepredvídaných okolností, ktoré majú vplyv na existenciu alebo fungovanie osobitného tranzitného režimu preskúma Komisia a Litva uplatňovanie tohto článku.
 5. Sumy uvedené v odsekoch 2 a 3 sa pridelia litovskému plánu národného a regionálneho partnerstva. Tieto sumy sa nesmú použiť na iné opatrenia v pláne s výnimkou riadne odôvodnených okolností schválených Komisiou prostredníctvom zmeny uvedeného plánu podľa článku 24 nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť.

Na základe odôvodnenej žiadosti Litvy sa suma uvedená v odseku 3 môže preskúmať a v prípade potreby upraviť pred prijatím posledného pracovného programu podľa článku 31 nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť. Akékoľvek dodatočné sumy sa pridelia litovskému plán národného a regionálneho partnerstva v súlade s článkom 31 ods. 7 nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť.

Článok 7

Zdroje na náklady na prevádzku Európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS)

1. Každý členský štát zriadi účinný a spoľahlivý systém, ktorým sa zabezpečí, aby náklady na prevádzku, ktoré tomuto členskému štátu vznikli podľa článku 85 ods. 2 a článku 85 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2018/1240, boli primerane identifikované a zaznamenané. Členské štáty oznámia Komisii do 31. januára každého roka a prvýkrát do 31. januára 2029 celkové náklady na prevádzku, ktoré vznikli za predchádzajúci rok.

²⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (Vízový kódex) (Ú. v. EÚ L 243, 15.9.2009, s. 1 – 58, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/810/oj>)

2. Na základe informácií oznámených členskými štátmi v súlade s odsekom 1 Komisia stanoví výšku príjmov generovaných z poplatkov za cestovné povolenia ETIAS, ktoré sa majú prideliť v súlade s článkom 86 druhou vetou nariadenia (EÚ) 2018/1240 na pokrytie nákladov na prevádzku, ktoré vznikli členským štátom. Komisia sprístupní každému členskému štátu jeho príslušný podiel na tejto sume.
3. Ak výška celkových prevádzkových nákladov oznámených členskými štátmi podľa odseku 1 presahuje dostupné príjmy generované systémom ETIAS, alebo ak suma výdavkov vzniknutých v súvislosti s prispôbením a automatizáciou hraničných kontrol s cieľom implementovať systém ETIAS presahuje limity stanovené v článku 85 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2018/1240, Komisia vypočíta pomerné zníženie týchto súm.
4. Ak výška celkových nákladov na prevádzku v danom roku presiahne dostupné príjmy generované systémom ETIAS, Komisia následne sprístupní členským štátom z príjmov generovaných z poplatkov za cestovné povolenie ETIAS sumu zodpovedajúcu pomernému zníženiu ich celkových nákladov na prevádzku.

Článok 8

Finančné príspevky na ročnú rezervu solidarity

Komisia vypočíta a sprístupní každému benefítujúcemu členskému štátu príslušný podiel finančných príspevkov prevedených prispievajúcimi členskými štátmi v súlade s článkom 64 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2024/1351 na účely vykonávania akcií stanovených v článku 56 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1351.

Článok 9

Prechodné ustanovenia

Toto nariadenie nemá vplyv na pokračovanie ani zmenu akcií začatých podľa nariadenia (EÚ) 2021/1148, ktoré sa naďalej uplatňuje na príslušné akcie až do ich ukončenia.

Článok 10

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť [dvadsiatym] dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od dátumu začatia uplatňovania nariadenia (EÚ) [...], ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, poľnohospodárstvo a vidiek, rybárstvo a námorné záležitosti, prosperitu a bezpečnosť na roky 2028 – 2034.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda/predsedačka*

*Za Radu
predseda/predsedačka*